

Обережно, нітрати у воді!

Більше половини шахтних колодязів Подільського району забруднені нітратами. За даними соціально-гігієнічного моніторингу навколишнього середовища, проведеного Подільським районним відокремленим підрозділом ДУ «Одеський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України» за 2024 рік було відібрано 185 проб води питної колодязної, із них 140 не відповідали вимогам, тобто 75%. Показники нітратів в деяких випадках досягали до 600 мг/дм³, при нормі до 50 мг/дм³.

Основними причинами підвищеного вмісту нітратів у колодязях є їх забруднення стічними водами вигрібних ям, надвірних туалетів, ненормоване внесення в ґрунт мінеральних та органічних добрив, недотримання вимог облаштування та експлуатації колодязів.

Підвищений вміст нітратів у дітей викликає водно-нітратну метгемоглобінемію - це захворювання, пов'язане з вживанням води, що містить високу концентрацію нітратів, яка перевищує встановлені санітарними правилами норми (більше 50 мг/дм³). При потрапленні в шлунково-кишковий тракт нітрати під впливом кишкової мікрофлори відновлюються до нітритів. Саме ці речовини і є небезпечними для людини. Нітрити з'єднуються з гемоглобіном та утворюють метгемоглобін, який "блокує" основну функцію гемоглобіну — перенесення кисню з легень в тканини організму. Через це виникає кисневе голодування тканин.

Хто в групі ризику?

- Немовлята та діти до 3 років
- Діти, які перебувають на штучному вигодовуванні
- Діти, які живуть у сільській місцевості та вживають воду з колодязів.

Водно-нітратна метгемоглобінемія — симптоми хвороби у немовлят проявляються у вигляді синюшності носо-губного трикутника, мочок вух, кінчиків пальців рук та ніг, задишки, тахікардії, запаморочення, судом. Гостре нітратне отруєння у дітей в 7-8 % випадків закінчується смертю. У дітей перших місяців життя отруєння нітратами можливе також через овочевий сік, молочні суміші, що готуються на воді, забрудненій нітратами. З метою попередження виникнення цього небезпечного захворювання, необхідно:

- не використовувати для приготування дитячого харчування питну воду із колодязів та інших джерел децентралізованого водопостачання, якщо не впевнені в її якості або вміст нітратів у якій перевищує нормативні показники. Бажано використовувати фасовану/бутильовану воду для приготування дитячих страв;
- обережно застосовувати в сільському господарстві та приватному секторі мінеральні та органічні добрива;
- дотримуватись гігієнічних вимог при облаштуванні та експлуатації колодязів (ізолювати стінки колодязів, облаштовувати глиняний замок, облаштовувати навіси, кришку). Відповідно до санітарних вимог колодязі не менше 1 разу на рік необхідно чистити, а саме: відкачувати воду, чистити стінки металевими щітками від нальоту і дно від осаду, зайвих речей, які могли потрапити випадково до криниці, з подальшою

дезінфекцією. Після чого воду необхідно знову відкачати і користуватися колодязем уже після наступного заповнення;

- забруднену нітратами воду можна використовувати тільки з технічною метою: прання білизни, прибирання та інше;
- необхідно регулярно проводити лабораторне дослідження питної води з джерела водопостачання за мікробіологічними та санітарно-хімічними показниками, у тому числі й на вміст нітратів.

Пам'ятайте, що кип'ятіння забрудненої нітратами води збільшує її токсичність! Також нітрати не можна прибрати за допомогою фільтрів та дезінфекції.

Бережіть власне здоров'я та здоров'я своїх дітей!

Подільське районне управління ГУ
Держпродспоживслужби в Одеській області